

บันทึก

เรื่อง การตีความพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑
(การจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าให้แก่ผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าโดยตรง และการยกเว้น
ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรและภาษีศุลกากร)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือด่วนมาก ที่ สร.๐๔๐๓/๒๒๑๕ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า ในการพิจารณาเตรียมการเกี่ยวกับการจัดตั้งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติประสบปัญหาข้อกฎหมายอยู่ ๒ ประการ ซึ่งใคร่ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็น คือ

(๑) การโอนธุรกิจของการไฟฟ้าอันฮี้ และการลิกไนท์ ซึ่งรวมทั้งการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าโดยตรงให้แก่หน่วยราชการและเอกชนบางราย ที่การไฟฟ้าอันฮี้ และการลิกไนท์ ปฏิบัติอยู่ ให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) ตามมาตรา ๗ นั้น จะต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกากำหนดผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าดังกล่าวก่อนหรือไม่ เพราะตามมาตรา ๖ (๑) (ข) แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ บัญญัติว่า กฟผ.จะจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าให้แก่ผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าโดยตรงได้แต่เฉพาะผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาเท่านั้น

(๒) เมื่อโอนทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ ความรับผิดชอบ ตลอดจนธุรกิจของการไฟฟ้าอันฮี้และการลิกไนท์ให้แก่ กฟผ. แล้ว บรรดาสิทธิที่ได้รับการยกเว้นจากการเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรและภาษีศุลกากรที่พระราชบัญญัติการไฟฟ้าอันฮี้ พ.ศ. ๒๕๐๐ และพระราชบัญญัติการลิกไนท์ พ.ศ. ๒๕๐๓ บัญญัติยกเว้นให้แก่การไฟฟ้าอันฮี้ และการลิกไนท์ตามลำดับนั้นจะยังคงมีอยู่หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๓) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นพร้อมด้วยผู้แทนกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ มาตรา ๖ (๑) (ข)^{*} ได้กำหนดไว้เป็นวัตถุประสงค์ของ กฟผ.ประการหนึ่งว่าจะจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าให้

^{*} มาตรา ๖ ให้จัดตั้งการไฟฟ้าขึ้น เรียกว่า “การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า “กฟผ.” และให้เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ผลิต จัดให้ได้มา จัดส่งหรือจำหน่ายซึ่งพลังงานไฟฟ้าให้แก่

(ก) การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หรือการไฟฟ้าอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าได้เฉพาะที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา เมื่อเป็นเช่นนี้ถึงแม้มาตรา ๗^๒ จะบัญญัติว่าให้โอนสิทธิ ความรับผิดชอบ ตลอดจนธุรกิจของการไฟฟ้าอันฮี และการลิกไนท์ให้แก่ กฟผ. ก็ตาม แต่การที่ กฟผ. จะใช้สิทธิหรือยอมรับความผิดหรือจะดำเนินธุรกิจตามภาระที่ได้รับโอนมา เช่นในการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าโดยตรงให้แก่หน่วยราชการและเอกชนบางราย ก็จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อให้เป็นเรื่องอยู่ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้นเสียก่อน ฉะนั้น ในเรื่องนี้ถ้า กฟผ. ประสงค์จะจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าให้ผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าโดยตรงนอกจากที่ระบุไว้ในมาตรา ๖ (๑) (ก) และ (ค) แล้ว ก็จะต้องตราพระราชกฤษฎีกากำหนดผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าที่จะจำหน่ายให้เสียก่อน

๒. การที่การไฟฟ้าอันฮีและการลิกไนท์ ได้รับการยกเว้นจากการเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรหรือภาษีศุลกากรตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติการไฟฟ้าอันฮี พ.ศ. ๒๕๐๐ มาตรา ๑๙^๓ และพระราชบัญญัติการลิกไนท์ พ.ศ. ๒๕๐๓ มาตรา ๑๕^๔ ตามลำดับนั้น ก็โดยผลของพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว เมื่อพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนั้นถูกยกเลิกไปแล้ว การยกเว้นดังกล่าวก็ย่อมสิ้นสุดลงนับแต่วันที่พระราชบัญญัติไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ ใช้บังคับเป็นต้นไป ฉะนั้นการใดที่ได้รับยกเว้นจากการเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรหรือภาษีศุลกากรตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าอันฮี พ.ศ. ๒๕๐๐ หรือตามพระราชบัญญัติการลิกไนท์ พ.ศ. ๒๕๐๓ เรียบร้อยแล้ว สิทธิและความรับผิดชอบในการนั้นก็ย่อมโอนมายัง กฟผ. แต่การใดที่จะมีขึ้นภายหลังจากที่พระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าวได้ถูกยกเลิกไปแล้วก็ย่อมไม่ได้รับการยกเว้นอีกต่อไป อนึ่ง ในเรื่องภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรหรือภาษีศุลกากรนั้น ความรับผิดชอบที่จะต้องเสียต้องเป็นความรับผิดชอบที่เกิดขึ้นในภายหน้า ฉะนั้น จึงไม่ใช่

(ข) ผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(ค) ประเทศใกล้เคียง

(๒) ดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้า แหล่งพลังงานอันได้มาจากธรรมชาติ เช่น น้ำ ลม ความร้อนธรรมชาติ แสงแดด แร่ธาตุ หรือเชื้อเพลิงเป็นต้นว่า น้ำมัน ถ่านหิน หรือก๊าซ รวมทั้งพลังงานปรมาณู เพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้า และงานอื่นที่ส่งเสริมกิจการของ กฟผ.

(๓) ผลิตและขายลิกไนท์ หรือวัตถุดิบจากลิกไนท์ หรือโดยอาศัยลิกไนท์หรือร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อดำเนินการดังกล่าว

^๒ มาตรา ๗ ให้โอนทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ ความรับผิดชอบ ตลอดจนธุรกิจของการไฟฟ้าอันฮี การลิกไนท์ และการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือให้แก่ กฟผ. ทรัพย์สินดังกล่าวเมื่อได้หักหนี้สินออกแล้วให้ถือเป็นทุนของ กฟผ.

^๓ มาตรา ๑๙ ให้การไฟฟ้าอันฮี ได้รับยกเว้นจากการเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และให้ทรัพย์สินซึ่งนำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อใช้ในการสร้างเขื่อนภูมิพลได้รับยกเว้นจากการเสียภาษีศุลกากร

^๔ มาตรา ๑๕ ให้การลิกไนท์ได้รับยกเว้นจากการเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรและให้ทรัพย์สินทั้งหลายซึ่งนำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อใช้ในการสร้างและประกอบเป็นโรงผลิตพลังงานไฟฟ้าลิกไนท์ และโรงผลิตวัตถุดิบจากลิกไนท์ หรือโดยอาศัยลิกไนท์ หรือพลังงานไฟฟ้าลิกไนท์ ตลอดจนสิทธิบัตร สายส่ง ศักย์สูง สับสแตชั่น และอุปกรณ์ต่างๆ ในการผลิตและส่งพลังงานไฟฟ้าหรือวัตถุดิบดังกล่าวรวมทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ และอุปกรณ์สำหรับทำการเปิดเหมืองและขุดชนลิกไนท์ ได้รับยกเว้นจากการเสียภาษีศุลกากร

ความรับผิดตามมาตรา ๗ เพราะความรับผิดตามมาตรา ๗ นั้นหมายถึงความรับผิดที่มีอยู่แล้ว

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์

(นายสมภพ โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๖๒